

На дивљој депонији у Угриновцима направили „Еко парк” за децу

На месту некадашње дивље депоније у Угриновцима изграђен је Еко парк, чија је изградња коштала грађане око 20 милиона динара. У буџету општине Земун, којој Угриновци припадају, издвојено укупно 28 милиона динара за овај пројекат.

На крају улице Косанчића Ивана, преко пута дечије играонице, а иза нечије куће почиње летњи пут, неасфалтирана блатњава стаза којом лети пољопривредници тракторима одлазе до својих њива. Целом дужином тог блатњавог пута шири се смрад животињског измета. Једини путокази који указују да се у близини налази нови парк су наранцасте конструкције - справе за вежбање које се тек назире у даљини. Расвете и информативних табли нема. Угриновчанка Бојана Драгић, која живи у близини, упозорава да се обавезно обују чизме пре обиласка.

„Ту је увек блато, ту се не иде кад је кишно и лоше време. Јесен није за тај пут, то је летњи пут, туда трактори иду”, упозорава Драгић.

Летњим путем стиже се до високог шибља кроз које посетилац мора да се пробије да би дошао до прве клупе и уређене пешачке стазе у парку. Нажалост, не постоји никаква приступна капија. Мештани Угриноваца не препознају да се овде налази недавно уређена јавна површина. Међутим, буџет општине Земун препознаје ову инвестицију као капитални пројекат, за који је 2024. године издвојено 28.208.247 динара, а у буџету 2025. године укупно 22.490.799 динара. Општина Земун потписала је са Министарством заштите животне средине у мају 2024. године споразум о суфинансирању изградње Еко-парка на неуређеном и загађеном терену у централном делу Угриноваца, дуж канала Велики Бегеј. Министарство је обезбедило 13,2 милиона динара, а општина још 15 милиона. Уговор за извођење радова добиле су две фирме из Јагодине, „Џунгла 035“ и „Проинсталл Плаутроунд“. Потписан је у октобру 2024. године на износ од 20.707.046,40 динара, а фирме су поделиле износ у једнаким деловима.

Почетак летњег пута и наранцасте конструкције које једва да се виде у даљини.

Бојана Драгић објашњава да се на локацији новог Еко парка некада налазила депонија и да су комшијске куће на том месту одлагале животињски измет.

„То је људима гувно. То Сремци зову гувно - задње двориште, где људи држе стоку и одлажу сав отпад, животињски измет. Иза задњег дворишта, фактички до тог дела где је паркић, одлагала се балега. Сад су они то као заградили, али само животиње не могу да прођу. Депонија је почињала од саме кривине (крај улице Косанчић Ивана) и онда се рачвала према паркићу. Годинама је ту ђубре таложило цело село и околина”, објашњава Драгић.

У званичним наводима на сајту Града Београда истакнуто је да је земљиште у Угриновцима било оптерећено процедним водама из дивљих депонија и отпадом непознатог порекла, те да се загађење преносило и на подземне воде. Упркос томе, документација о радовима мало говори о томе на који је начин терен припремљен за будућу рекреативну и зелену површину. Иако је првобитно било планирано да радови трају 45 радних дана, рок је двапут продужен, па се извођење радова одужило на 165 радних дана – готово четири пута дуже него што је било договорено.

Власник фирме „Проинсталл Плаугроунд“ Љубомир Крстић наводи да није сачињен записник о почетном стању локације, иако је уговором предвиђен. Крстић признаје да не зна на који начин је санирано и третирано земљиште и да локацију није обишао.

„Имао сам подизвођаче за земљане радове, тај део посла сам препустио њима. Нисам био ни једном тамо, искрено. Слао сам раднике. Они су избетонирали плоче, ми смо дошли за два дана, поставили реквизите и то је то“, каже Крстић.

Шумарски инжењер, Немања Бубало објашњава да процес оздрављења затрованог земљишта може трајати по неколико година и да су за то потребне биљке.

„Пре било каквог пројекта мора да се испита земљиште. Друга фаза је скидање површинског слоја, хумуса. Тај контаминирани слој мора да се уклони како би се могла спровести трећа фаза, која се зове ремедијација. Ремедијација је опоравак, оздрављење земљишта. Земљиште се обнавља тако што се најпре посаде неке зељасте врсте, углавном једногодишње биљке. То нису стабла, нити врсте које трају десет, петнаест или сто педесет година. После одређеног периода, који се дефинише стратегијом и негде траје две, три, а негде и петнаест година — траве успоставе нормалан циклус кружења материја на претходно затрованом слоју. Тада земљиште добија здраву сировину да би кроз време почело поново да производи здраву земљу. То је, из шумарског угла, један део процеса како се земљиште опоравља“, објашњава Бубало.

Шибље и грање кроз које се стиже до прве клупе и пешачке стазе.

У истом саопштењу Града наводи се да је у оквиру пројекта планирано озелењавање простора садњом траве и 85 садница. Међутим, у спецификацији уговора налазе се само основне мере припреме тла - машинско чишћење терена и скидање површинског слоја

земље до 30 центиметара дубине. Нигде се не наводи спровођење садње нити опис биљног материјала, па остаје непознато да ли је озелењавање заиста и реализовано. Званична вест најављује једну слику, уговор плаћа другу, а терен открива трећу сцену. Не само да озелењавање најављено у саопштењу уопште није ушло у уговор, већ ни све што је уговором плаћено није изграђено. Власник фирме „Дунгла 035“ која је била задужена за остатак радова, Иван Миловановић, није одговорио на упите зашто неке ставке недостају. Планирана је изградња трим стазе дуге 650 метара, пешачке стазе дуге 392 метра, справа за вежбање попут разбоја и справа за трбушњаке, неколико пикник гарнитура, два лучана мостића, дечијег игралишта са љуљашкама и клацкалицама, једне бандере која осветљава само дечије игралиште, чесме, али и 12 докова за пецање. У стварности, након закључења радова, изостале су дрвена приступна капија, чесма и неколико платформи за риболов. Међутим, испод постављених докова чини се као да ни нема риба. У каналу се налазе само трава смеће и пар центриметара воде.

„Ту ни мој брат ни ја нисмо ни жабе пецали. Ту су испуштали септичке јаме и дан данас испуштају септичке јаме. Та вода се можда од кише накупила’’, каже Драгић.

Документација каже да су радови завршени 9. јуна 2025. године и да је парк отворен за јавност. Међутим, остаје нејасно шта се дешава са преосталих 7,5 милиона динара који су у буџету за 2024. годину били опредељени за Еко-парк, а нису обухваћени уговореним радовима. Помоћница председника општине и руководитељка пројекта, Андријана Кукољ, до закључења текста није одговорила на питања о даљој употреби новца из буџета, нити о томе да ли ће бити изграђени чесма и остале ставке плаћене уговором, а које сада недостају.

Докови за пецање са којих се не може пецати.

Ни фирме које су изводиле радове, нити општина Земун, нису одговориле на питање да ли је простор безбедан за боравак грађана, посебно деце. Вест на сајту Града Београда најављује „решавање дугогодишњег еколошког проблема“, а у техничкој документацији не постоји ни једна конкретна ставка која се односи на санацију подземних вода или загађења ваздуха услед некадашњег спаљивања отпада у околини. У спецификацији радова детаљно је описана само техничка уградња чесме:

„Чесма је опремљена са два точећа места, једним на стандардној висини, а другим на висини приступачној деци. Славине су са активацијом на притисак и аутоматским затварањем протока. Комплет радова обухвата све водоводне и канализационе инсталације. Чесма се поставља убетонирањем у тло. За стабилност позиције одговара извођач”, пише у спецификацији радова.

Документ прецизира ко је одговоран за стабилност конструкције, али нигде се не наводи ко је одговоран за безбедност воде која би текла из чесме, ископане на земљишту где се до пре неколико месеци налазила депонија.

Бубало истиче да највећи ризици нису видљиви голим оком:

„Неконтролисано спаљивање отпада (на граници са приватним парцелама) може оставити још веће последице зато што материје попут пластике и лако запаљивих материјала после паљења још лакше продру дубље у земљиште. Највећи проблем су хемикалије које пропадају дубоко у земљиште, јер се ту налазе базени подземних вода, артески бунари, подземни извори и слично. На тај начин се правом узрочнику проблема губи сваки траг јер је он отишао дубоко и не знамо да ли је пропао у први базен и где се задржао“, објашњава Бубало.

Наглашава и да еколошка решења не зависе само од инвестиције, већ и од људи који простор користе свакодневно.

„Морамо да назовемо проблем правим именом, у овом случају да утврдимо шта је узрок загађења. Није довољно да се само инвеститор залаже за пројекат. Мора да постоји сарадња са локалном заједницом. Џабе држава уложи све што може - организује људе, механизацију, санира терен, ако ће већ следећег месеца неко да баци отпад на истом месту или истресе шут после реновирања куће“, каже он.

Танка жичана ограда одваја парк од приватних парцела. Пси залапљени за ограду лају на посетиоца и подсећају да је то до скоро било њихово незаграђено двориште. Поред комшија, њихових паса и фазана који излећу из грмља чим кораци нагазе суво лишће, неко ипак посећује овај парк. Празне лименке избледеле на сунцу и кесице чипса које леже у кантама

или поред њих указују на прошле посете. Бојана Драгић каже да су се летос на игралишту скупљали основци, али да тамо више нико ни не иде.

Млада мештанка Угриноваца, Милица Јовановић, каже да овај простор не користи јер тешко стиже до њега.

„Чула сам да је у Угриновцима изграђен Еко-парк, али га не користим зато што је доста далеко и пут до њега није добар. Мислим да га користе можда само неки људи који ту живе. Трим стазу, такође, не користим, видела сам да је скроз зарасла у траву. Више би имало смисла да се уреди стаза око централног дела канала, око балона, дуж обе стране”, каже Милица.

Балон о ком Јовановић говори је фудбалски балон који се налази на два минута хода од аутобуске станице Угриновци/центар/. То је део канала Велики Бегеј поред ког мештани свакодневно пролазе и чијом дужином се прошета да би се стигло до Еко парка.

Трим стаза од борове коре зарасла у коров.

Док се враћам у центар Угриноваца и идем ка станици, покушавам да скинем блато које се залепило за ђон и стране мојих ципела. На аутобуској станици старији човек помаже ми да их очистим. Скидам блато гранчицама дрвета, а он покушава исто то да уради сувим лишћем. Угриновчанин који ми помаже, Ивица Вељковић, пита ме куда сам се то завлачила. Објашњавам му да сам посетила нови Еко-парк у Угриновцима. Зачуђено ме гледа. Каже да

није чуо за овај парк, нити зна да се на крају улице, иза нечије куће на месту некадашње депоније сада налази дечије игралиште и парк.

Марија Станков

Ментор: Александар Милошевић, Нова економија